

CONSILIUL CONCURENȚEI
СОВЕТ ПО КОНКУРЕНЦИИ
COMPETITION COUNCIL

Republica Moldova, MD-2068, Chișinău, Alecu Russo, 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE
mun. Chișinău

din 12 aprilie 2023

Nr. ASS-12

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183/2012, art. 2 și art. 10 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței nr. 331 din 30.11.2018 și Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a unui membru și președinte al Plenului Consiliului Concurenței nr. 33 din 17.02.2022,

în conformitate cu prevederile Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1 din 30.08.2013,

analizând notificarea măsurii de sprijin acordate în temeiul art.124 (15) al Codului fiscal, inclusiv materialele anexate

A CONSTATAT:

I. CONTEXTUL MĂSURII

1. Serviciul Fiscal de Stat, în baza art. 8 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat și a Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1 din 30.08.2013 (scrisoarea înregistrată la Consiliul Concurenței cu nr. 3126 din 27.10.2022, expediată prin intermediul SIA „Registrul ajutoarelor de stat”), a notificat măsura de sprijin privind scutirea de acciz a alcoolului etilic nednaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910 destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern în conformitate cu art. 124 alin. (15) din Codul fiscal.

2. Prin scrisorile nr. ASS-02/160-1684 din 10.11.2022 și nr.ASS-02/184-1915 din 28.12.2022 Consiliul Concurenței a solicitat completarea notificării măsurii de sprijin cu informații suplimentare relevante.

3. Serviciul Fiscal de Stat a remis materialele solicitate, notificarea devenind efectivă în data de 15.02.2023.

4. Comunicatul privind examinarea notificării a fost plasat pe pagina web oficială a Consiliului Concurenței la data de 15.02.2023, în conformitate cu art. 11 alin. (22) din Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și cu art.18 alin. (1) din Legea nr. 139 din 15.06.2012 *cu privire la ajutorul de stat*.

II. BAZA LEGALĂ PENTRU ACORDAREA MĂSURII DE SPRIJIN

- Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014
- Directiva Consiliului 92/83/CEE din 19 octombrie 1992 privind armonizarea structurilor accizelor la alcool și băuturile alcoolice
- Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997
- Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat
- Legea concurenței nr.183/2012
- Hotărârea Guvernului nr.18 din 04.03.2015 cu privire la stabilirea cuantumului de alcool etilic nedenaturat destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină pentru anul 2015

III. BENEFICIARIII MĂSURII DE SPRIJIN

5. Potrivit art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață.

6. Articolul 124 alin.(15) din Codul fiscal prevede acordarea facilităților fiscale privind scutirea totală de plata accizului la alcoolul etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910 destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern.

7. Beneficiarii măsurii de sprijin sunt întreprinderile ce desfășoară activitate în domeniul producerii farmaceutice și utilizării în medicină.

Conform art.120 al Codului fiscal subiecții impozabili sunt:

- ✓ antrepozitarul autorizat care produce și/sau prelucrează mărfuri supuse accizelor pe teritoriul Republicii Moldova;
 - ✓ persoanele juridice și persoanele fizice care importă mărfuri supuse accizelor.
8. Conform Clasicatorului activităților din economia Moldovei (CAEM Rev.2), beneficiarii măsurii de sprijin activează conform următoarelor clasificări:
- ✓ C 21.00 Fabricarea produselor farmaceuticilor de bază și a preparatelor farmaceutice

✓ C 21.11 Fabricarea produselor farmaceutice de bază

✓ C 21.20 Fabricarea preparatelor farmaceutice

9. Conform datelor prezentate calculate și raportate Consiliului Concurenței de către Serviciul Fiscal de Stat, s-a constatat că în perioada anilor 2015-2021 au beneficiat de măsura de sprijin 18 întreprinderi, lista beneficiarilor fiind structurată pe ani și prezentată în tabelul 1:

Tabelul 1

Lista agenților economici scutiți de plata accizei la importul alcoolului etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910 destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină

Nr	Denumire	IDNO	Sectorul de activitate (CAEM)	Valoarea accizelor aferente livrărilor scutite (mii lei)							Total mii lei
				2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
1	UNIVERSAL-FARM S.R.L.	1003600049081	C2120	28.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	28.00
2	FICOTEHFARM S.R.L.	1004600074352	C2120	27.80	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	27.80
3	DEPOFARM S.R.L.	1003600079154	C2110	820.80	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	820.80
4	BETA S.R.L.	1003600099732	C2110	2447.90	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2447.90
5	S.C. "BALKAN PHARMACEUTICALS" SRL	1006600054538	C2100	6.20	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6.20
6	FARMACIA COJUȘNA S.R.L.	1003601001848	C2120	7799.50	5524.20	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	13323.70
7	LUXFARMOL S.R.L.	1008611001268	C2120	7877.90	15106.10	15861.10	0.00	0.00	0.00	0.00	38845.10
8	S.A. VINĂRIA DIN VALE	1003609009828	C1101	0.00	0.00	0.00	408.80	0.00	0.00	0.00	408.80
9	S.R.L. "DISTRIMED" MOLDOVA	1009600029081	G4646	0.00	0.00	0.00	12193.10	5459.00	0.00	0.00	17652.10
10	S.A. "MEDICAMENTUM"	1003601002786	C2120	20.60	25.70	28.70	36.20	38.10	44.10	0.00	193.40
11	Î.M. RNP PHARMACEUTICALS S.R.L.	1003600055143	C2110	5200.90	5236.30	4193.40	5717.50	2732.10	4789.00	0.00	27869.20
12	Î.M. FARMACO S.A.	1003600035059	C2120	5016.70	2909.80	2902.70	3657.50	1007.20	827.20	0.00	16321.10
13	S.R.L. "ELADUM PHARMA"	1016600024547	C2110	0.00	0.00	6410.00	8039.40	12563.40	18315.60	24297.08	69625.48
14	S.C. FLUMED-FARM S.R.L.	1006600035278	C2120	533.70	597.60	638.00	713.70	1151.90	1328.70	1426.87	6390.47
15	C.N. DE TRANSFUZIE A SINGELUI	1006601004242	C2120	496.30	601.60	424.00	577.80	834.70	961.20	1129.30	5024.90
16	"FARMAPRIM" S.R.L.	1002600014352	C2120	345.20	316.10	221.70	233.90	263.10	271.00	284.64	1935.64
17	I.C.S. EUROFARMACO S.A.	1003600050791	C2120	3545.50	3013.40	3437.30	3968.40	4383.40	1866.80	2120.03	22334.83
18	S.R.L. MC PHARMACEUTICALS	1019600017571	G4646	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7545.13	7545.13
TOTAL:				34167.00	33330.8	34116.9	35546.3	28432.9	28403.6	36803.05	230800.55

Sursa: Serviciul Fiscal de Stat

10. Examinând lista utilizatorilor de alcool etilic nedenaturat, care beneficiază de facilitatea fiscală prin prisma genurilor de activitate practicat, s-a constatat că măsura de sprijin este acordată anual prin adoptarea unei Hotărâri de Guvern cu privire la stabilirea cuantumului anual de alcool etilic nedenaturat destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, elaborat de către Ministerul Sănătății al Republicii Moldova.

11. Valoarea scutirilor de la plata accizelor la alcoolul etilic nedenaturat destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, raportată de către Serviciul Fiscal de Stat, pe parcursul anilor 2015-2021, a constituit **230 800.55** mii lei.

12. Evoluția privind aprobarea cuantumului anual de alcool etilic nedenaturat destinat utilizării în medicină pentru anii 2015-2021 este prezentat în următorul tabel.

Tabelul 2

Lista utilizatorilor și cwantumurilor de alcool etilic nedenaturat destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină pentru anii 2015-2021

Nr.	Denumirea întreprinderii	Cwantumul de alcool etilic nedenaturat (în decaltri)						
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1.	UNIVERSAL-FARM S.R.L.	45, 130	-	-	-	-	-	-
2.	FICOTEHFARM S.R.L.	44, 800	-	-	-	-	-	-
3.	DEPOFARM S.R.L.	1 321, 000	-	-	-	-	-	-
4.	BETA S.R.L.	3 939, 656						
5.	S.C. "BALKAN PHARMACEUTICAL S" S.R.L.	10, 062	-	-	-	-	4782, 903	-
6.	FARMACIA COJUȘNA S.R.L.	12 552, 350	8 045, 30	-	-	-	-	-
7.	LUXFARMOL S.R.L.	12 678, 492	22 000, 000	22 000, 000	-	-	-	-
8.	S.A. VINĂRIA DIN VALE	-	-	-	450, 000	-	-	-
9.	S.R.L. "DISTRIMED" MOLDOVA	-	-	-	13 421, 91	5 723, 070	-	-
10.	S.A. "MEDICAMENTUM"	33, 120	37, 470	39, 750	39,800	40,000	44,000	-
11.	ÎM. RNP PHARMACEUTICAL S S.R.L.	-	7 626, 000	5 816, 480	293, 730	2 864, 280	-	7 174, 354
12.	Î.M. FARMACO S.A.	8 073, 680	4 237, 780	4 026, 120	257, 528	1 055, 870	826, 180	-
13.	S.R.L. "ELADUM PHARMA"	-	-	8 890, 815	8 849, 595	13 171, 146	18 292, 1534	23 103, 1025
14.	S.C. FLUMED-FARM S.R.L.	858, 900	870,380	884, 880	785, 570	1 207, 620	1 326, 990	1 356, 75
15.	C.N. DE TRANSFUZIE A SINGELUI	798, 750	876, 100	588, 048	636, 100	875, 100	960, 000	1 073, 800
16.	"FARMAPRIM" S.R.L	555, 590	460, 290	307, 528	4 368, 270	275, 818	270, 6495	270, 6495
17.	I.C.S. EUROFARMACO S.A.	5 706, 030	4 388, 610	4 767, 680	4 026, 120	4 595, 488	1 864, 423	2 015, 847
18.	S.R.L M.C PHARMACEUTICALS	8 370, 240	-	-	-	-	-	-
Total:		54 987,800	48 541,930	47 321,301	39 128, 623	29 808, 392	28 367, 299	34 994, 503

Sursa: Hotărârile de Guvern nr. 18 din 04.03.2015, nr. 454 din 15.04.2016, nr. 378 din 31.05.2017, nr. 641 din 09.07.2018, nr. 182 din 15.03.2019, nr. 102 din 19.02.2020, nr. 18 din 12.02.2021

13. Prevederile Hotărârilor de Guvern menționate mai sus vizează interesele producătorilor farmaceutici și ale instituțiilor medico-sanitare, precum și interesul Guvernului, în ceea ce privește monitorizarea utilizării în medicină a alcoolului etilic nedenaturat și asigurarea pieței farmaceutice cu produse autohtone.

14. Instituțiile medico-sanitare sunt aprovizionați cu alcool etilic prin intermediul operatorilor economici, care sunt desemnați câștigători la licitațiile organizate de Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate.

IV. DESCRIEREA MĂSURII DE SPRIJIN

15. Conform art. 124 alin. (15) din Codul fiscal, măsura de sprijin prevede acordarea facilității fiscale privind scutirea de la plata accizului la alcoolul etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910 destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern.

16. Obiectivul măsurii de sprijin constituie ridicarea nivelului de asigurare a calității produselor medicamentoase autohtone având un impact benefic în procesul de formare a prețului la medicamentele cu conținut de alcool etilic nedenaturat.

17. Hotărârea Guvernului nr.18 din 04.03.2015 *cu privire la stabilirea cuantumului de alcool etilic nedenaturat destinat utilizării în medicină pentru anul 2015*, în temeiul punctului 3 al notelor din Anexa nr. 1 la titlul IV al Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), aprobă lista utilizatorilor și cuantumul de alcool etilic nedenaturat destinat utilizării în medicină și producerii farmaceutice.

18. Potrivit Regulamentelor tehnologice de producere și cantitatea planificată de producere a medicamentelor este calculat necesarul de alcool etilic prevăzut pentru întreprinderile farmaceutice de producție autohtonă, care include consumul de alcool ce revine la o unitate de produs fabricat, conform normelor de consum ale materiei prime (Kcons.- coeficient de consum al materiei prime). Calculele sunt efectuate numai pentru formele farmaceutice înregistrate în Republica Moldova, producerea cărora necesită alcool etilic în cadrul întreprinderilor producătoare autohtone.

19. Scutirea de acciz a alcoolului etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910 constă în asigurarea aprovizionării instituțiilor medico-sanitare cu alcool etilic nedenaturat pentru necesitățile sistemului de sănătate.

20. Schema notificată a intrat în vigoare la data de 01.05.2015, fiind introdusă prin Legea cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative nr.71/2015, aceste prevederi ulterior fiind transferate în art.124 (alin.15) din Codul fiscal prin Legea cu privire la

modificarea și completarea unor acte legislative nr.138/2016, care sunt actuale până în prezent.

21. Ordinul Serviciului Vamal nr.21/2015 definește noțiunea de *alcool etilic nedenaturat* ca un lichid, inflamabil, cu miros și gust specific, obținut fie prin fermentarea anumitor zaharuri, sub acțiunea drojdiei sau a altor fermenți, și distilare ulterioară, fie prin sinteză. Alcoolul etilic nedenaturat poate avea tărie diferită și este folosit în diverse domenii, cum ar fi: industria farmaceutică – la fabricarea produselor medicamentoase, medicină – folosit în calitate de antiseptic contra bacteriilor, ca dezinfectant etc., industria chimică, industria alimentară etc...

22. În conformitate cu prevederile art. 119 din Codul fiscal, *acciza* este definită ca „impozit de stat care se percepe, direct sau indirect”, iar conform art. 6 alin. (9) lit. g), scutirea totală sau parțială de la plata impozitelor reprezintă facilitate (înlesnire) fiscală, care este o formă a ajutorului de stat prevăzută de art. 6 alin. (2) din Legea nr. 139/2012.

23. Potrivit articolului 123 alin. (1) din Codul fiscal, subiecții impunerii, care expediază (transportă) mărfuri supuse accizelor din antrepozitul fiscal, calculează accizele pornind de la volumul mărfurilor în expresie naturală sau de la valoarea acestora (în funcție de cotă – în sumă absolută sau ad-valorem în procente).

24. Normele metodologice privind clasificarea alcoolului etilic nedenaturat, destinat utilizării în farmaceutică, medicină sunt elaborate în baza Nomenclurii combinate a mărfurilor, aprobate prin Legea 172/2014, notelor explicative la Sistemul armonizat de descriere și clasificare a mărfurilor, elaborate de Organizația Mondială a Vămilelor, la care Republica Moldova este parte, recomandărilor Organizației Mondiale a Vămilelor.

25. Interpretarea Nomenclurii combinate menționează faptul că (*tabelul 3*), alcoolul etilic nedenaturat, cu tăria alcoolică de minimum 80% volum, indiferent de domeniul de utilizare și modul de ambalare, se clasifică la poziția tarifară **2207**. Poziția tarifară **2208** „Alcool etilic nedenaturat cu tărie alcoolică sub 80% vol; distilate, rachiuri, lichioruri și alte băuturi spirtoase” cuprinde alcoolul etilic nedenaturat cu o concentrație alcoolică funcție de volum sub 80%, care este destinat consumului uman sau pentru utilizări industriale, chiar dacă este propriu consumului, alcoolul etilic se distinge de la alte produse alcoolice, prin faptul că este lipsit de orice substanță aromatică.

Tabelul 3

Poziția tarifară	Denumirea mărfurilor
220710000	Alcool etilic nedenaturat, cu titru alcoolic volumic de minim 80% vol
220890910	Alcool etilic nedenaturat cu titru alcoolic volumic sub 80% vol., prezentat în recipiente cu un conținut: de maximum 2l

26. Astfel, alcoolul etilic nedenaturat, cu tăria alcoolică sub 80% vol., indiferent de domeniul de utilizare și modul de ambalare, se clasifică la poziția tarifară 2208. În consecință, alcoolul etilic nedenaturat, destinat utilizării în farmaceutică și medicină cu tăria alcoolică de minimum 80% vol., se clasifică la poziția tarifară 2207, iar alcoolul etilic nedenaturat, destinat utilizării în farmaceutică și medicină, cu tăria alcoolică de până la 80% vol. la poziția tarifară 2208.

V. EVALUAREA MĂSURII DE SPRIJIN PRIN PRISMA EXISTENȚEI AJUTORULUI DE STAT

27. Potrivit art. 340 alin. (1) al Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

28. Pentru a constitui ajutor de stat, conform art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, măsura de sprijin trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) să fie acordată din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă;
- b) să fie acordată în mod selectiv;
- c) să confere beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
- d) să denatureze sau riscă să denatureze concurența.

a) să fie acordată din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă;

29. Acordarea unui avantaj direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și imputabilitatea unei astfel de măsuri în sarcina statului sunt două condiții separate și cumulative pentru existența ajutorului de stat.

➤ *Imputabilitatea statului*

30. În cazul în care o autoritate publică acordă un avantaj unui beneficiar, măsura este prin definiție imputabilă statului, chiar dacă autoritatea în cauză beneficiază de autonomie juridică față de alte autorități publice. Același lucru este valabil și prin acordarea facilității respective, iar statul renunță la veniturile care urmau a fi încasate în buget, prin urmare măsura de sprijin este acordată din resurse de stat în cazul în care o autoritate publică desemnează un organism privat sau public pentru administrarea unei măsuri care conferă un avantaj.

31. Scutirea de plata accizului la alcoolul etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910 destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern este o normă ce se regăsește în art. 124 alin. (15) din Codul fiscal al Republicii Moldova, la implementarea căreia statul are putere discreționară pentru a o adopta sau a stabili caracteristicile ei concrete, astfel măsura de sprijin examinată fiind imputabilă statului.

➤ *Transferul de resurse de stat*

32. Conform art. 3 al Legii cu privire la ajutorul de stat, resurse de stat sau resurse ale unităților administrativ-teritoriale reprezintă totalitatea patrimoniului, inclusiv sub formă de mijloace financiare, ce aparține statului, unităților administrativ-teritoriale, inclusiv unității teritoriale autonome Găgăuzia. Numai avantajele acordate direct sau indirect din resurse de stat pot constitui ajutor de stat. Transferul resurselor de stat poate lua multe forme, acestea fiind prevăzute în art. 6 al Legii cu privire la ajutorul de stat. Astfel, se constată că măsurile de sprijin acordate de către Serviciul Fiscal de Stat sub formă de reduceri la plata impozitelor reprezintă un transfer de resurse de stat.

33. Luând în considerare că cele două condiții sus menționate sunt îndeplinite cumulativ, se constată că aceste măsuri *sunt acordate din resurse de stat*.

b) să confere beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață

34. Un avantaj este orice beneficiu economic pe care întreprinderea nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață, și anume în absența intervenției statului. Ori de câte ori situația financiară a unei întreprinderi este îmbunătățită ca rezultat al intervenției statului în condiții care diferă de condițiile normale de piață, există un avantaj. Nu doar acordarea avantajelor economice pozitive este relevantă pentru noțiunea de ajutor de stat, ci și scutirea de sarcinile economice poate să constituie un avantaj. Aceasta se referă la toate situațiile în care operatorii economici sunt scutiți de costurile inerente activităților economice pe care le desfășoară. Doar efectul măsurii asupra întreprinderii este relevant, iar nu cauza sau obiectivul intervenției statului.

35. Potrivit art. 6 alin. (8) al Codului fiscal, unul din principiile, pe care se bazează taxele și impozitele este echitatea fiscală. La livrarea bunurilor pe teritoriul Republicii Moldova sunt achitate impozite și taxe de către întreprinderi.

36. Prin acordarea scutirii de la plata accizului la alcoolul etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910 destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern, pentru subiecții impunerii ce practică activitatea economică duce la micșorarea costurilor aferente activității lor economice

pe care, în condiții normale de piață, ar trebui să le suporte și, respectiv a doua condiție se consideră întrunită.

c) să fie acordată în mod selectiv

37. Potrivit Comunicării Comisiei Europene privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01, pct.132), sistemul de referință reprezintă valoarea de referință de care este evaluat caracterul selectiv al unei măsuri.

38. Calificarea unei norme juridice fiscale drept „selectivă” presupune, într-o primă etapă, identificarea și examinarea prealabilă a regimului fiscal aplicabil pentru măsura în cauză. În acest sens, cota accizului de la care sunt scutiți beneficiarii acestei măsuri, constituie regimul juridic de referință.

39. Evaluarea selectivității materiale pentru măsurile de reducere a obligațiilor întreprinderilor se efectuează prin intermediul unei analize în trei etape: Identificarea sistemului de referință; Derogarea de la sistemul de referință; Stabilirea dacă derogarea este justificată de natura sau economia generală a sistemului.

40. Cu referire la *identificarea sistemului de referință* se stabilește că, sistemul de referință este compus dintr-un set coerent de norme care se aplică în general, pe baza unor criterii obiective, tuturor întreprinderilor care intră sub incidența domeniului său de aplicare, astfel cum este definit prin obiectivul acestuia. De regulă, normele respective definesc nu numai domeniul de aplicare a sistemului, ci și condițiile în care se aplică sistemul, drepturile și obligațiile întreprinderilor care fac obiectul acestuia și aspectele tehnice legate de funcționarea sistemului.

41. În cazul examinat, sistemul de referință reprezintă anexa Codului fiscal al Republicii Moldova. Acesta stabilește noțiunea de acciză, subiecții și obiectele impunerii, baza impozabilă, cotele accizelor (anexa nr.1), momentul impunerii și modul de calculare a accizelor.

42. Cu referire la *derogarea de la sistemul de referință*, se stabilește dacă o anumită măsură constituie o derogare de la sistemul de referință, respectiv face distincție între operatorii economici care, având în vedere obiectivele inerente sistemului, se află în situație de fapt și de drept comparabilă (având în vedere obiectivul intrinsec al sistemului de referință).

43. La această etapă urmează a fi stabilit dacă măsura de sprijin este susceptibilă să favorizeze anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri, în comparație cu alte întreprinderi care se află într-o situație de fapt și de drept similară, având în vedere obiectivul intrinsec al sistemului de referință.

44. Art. 124 alin. (15) prevede scutirile aplicate la importul de alcool etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910 destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, excepție care prezumă o derogare de la sistemul de referință a cotei accizei respective, astfel fiind întrunită a doua condiție din procesul de determinare a caracterului selectiv al măsurii. Existența unei derogări de la sistemul de referință permite concluzionarea existenței criteriului de derogare de la sistemul de referință.

45. La examinarea dacă *derogarea este justificată de natura sau economia generală a sistemului*, se ține cont de faptul că o măsură, care constituie o derogare de la sistemul de referință (selectivitate *prima facie*), poate fi neselectivă în cazul când se justifică prin natura sau economia generală a sistemului. Acest lucru este valabil în cazul în care o măsură decurge în mod direct din principiile de bază sau directoare intrinseci ale sistemului de referință sau rezultă din mecanismele inerente necesare pentru funcționarea și eficiența sistemului.

46. Potrivit punctului 139 al Comunicării Comisiei Europene sus-menționate, bază pentru o posibilă justificare ar putea fi necesitatea de a lupta împotriva fraudei sau a evaziunii fiscale, necesitatea de a lua în considerare cerințe de contabilitate specifice, capacitatea de gestionare, principiul neutralității fiscale, natura progresivă a impozitului pe venit și scopul redistributiv al acestuia, necesitatea de a evita dubla impunere sau obiectivul de a optimiza recuperarea datoriilor fiscale.

47. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să introducă și să aplice proceduri de supraveghere și de control corespunzătoare pentru a se asigura că derogările sunt conforme cu logica și economia generală a regimului fiscal. Pentru ca derogările să fie justificate de natura sau economia generală a sistemului este necesar, de asemenea, să se asigure că măsurile sunt proporționale și că nu depășesc ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului legitim urmărit, și anume obiectivul nu poate fi realizat prin măsuri mai puțin ambițioase (pct. 140 din Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la art. 107 alin. (1) din TFUE).

48. Conform punctului 156 din Comunicarea Comisiei, statele membre sunt libere să decidă asupra politicii economice pe care o consideră cea mai adecvată și, în special, să distribuie sarcina fiscală după cum consideră de cuviință, între diferiții factori de producție. Cu toate acestea, statele membre trebuie să își exercite această competență în conformitate cu legislația Uniunii.

Evaluarea criteriului de derogare prin prisma obligațiilor Republicii Moldova conform Acordului de Asociere RM-UE cu privire la alinierea cu acquis-ul european

49. Conform art. 340 alin. (1) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, de altă parte, ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

50. În conformitate cu art. 57 din Acordul de Asociere RM-UE, Republica Moldova realizează apropierea legislației sale fiscale naționale de actele normative ale UE și de instrumentele internaționale menționate în Anexa VI la Acordul specificat.

51. Astfel, Anexa VI a Acordului de Asociere RM-UE prevede obligația transpunerii în cadrul juridic al Republicii Moldova dispozițiilor Directivei 92/83/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 *privind armonizarea structurilor accizelor la alcool și băuturi alcoolice*.

52. Conform art. 27 alin. (1) din *Directiva 92/83/CEE*, statele membre scutesc de accize produsele care intră sub incidența directivei după îndeplinirea condițiilor stabilite de acestea în scopul asigurării aplicării corecte a respectivelor scutiri și al prevenirii oricărei evaziuni, evitări sau abuz:

(a) atunci când sunt distribuite sub formă de alcool denaturat complet în conformitate cu cerințele statului membru în care a fost eliberat pentru consum...;

(b) atunci când sunt utilizate în cadrul procesului de fabricație a oricărui produs care nu este destinat consumului uman, cu condiția ca alcoolul să fi fost denaturat în conformitate cu cerințele oricărui stat membru, pentru utilizarea respectivă...;

(c) atunci când sunt folosite pentru producerea oțetului sub codul NC 2009;

(d) atunci când sunt folosite pentru producerea medicamentelor menționate în Directivele 2001/82/CE (1) și 2001/83/CE (2) ale Parlamentului European și ale Consiliului;

(e) atunci când sunt folosite pentru producerea aromelor folosite în producția produselor alimentare și a băuturilor nealcoolice cu o tărie alcoolică de sub 1,2 vol.;

(f) atunci când sunt folosite direct sau ca și componente ale produselor semifabricate în vederea realizării de produse alimentare, cu condiția ca în fiecare caz conținutul de alcool să nu depășească 8,5 litri de alcool pur pe 100 kg la producția de ciocolată și 5 litri de alcool pur pe 100 kg la producția de alte produse. Exact aceleași prevederi le regăsim și în Codul fiscal al României (art. 397-Scutiri pentru alcool etilic și alte produse alcoolice).

53. Conform art.27 alin. (2), statele membre pot scuti produsele reglementate de prezenta directivă de la plata accizelor armonizate în condițiile pe care le stabilesc în scopul de a asigura aplicarea corectă și simplă a acestor scutiri și de a preveni orice evaziune, evitare sau abuz,atunci când sunt utilizate:

- (a) ca probe pentru analiză, pentru testele de producție necesare sau în scopuri științifice;
- (b) pentru cercetare științifică;
- (c) în scopuri medicale în spitale și farmacii;
- (d) într-un proces de fabricație, cu condiția ca produsul final să nu conțină alcool;
- (e) la fabricarea unui produs component care nu este supus accizelor în temeiul prezentei directive.

54. Urmare a examinării prevederilor art.27 din Directiva 92/83/CEE, se constată că prevederile art. 124 (15) al Codului fiscal, care prevedea scutirea de la plata accizelor alcoolul etilic destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, se regăsește în lista mărfurilor exceptate de impozitare menționate la pct.(d) al art.27 alin.(1) și pct.(c) al art.27 alin.(2).

55. În următorul tabel este prezentată compatibilitatea prevederilor Codului fiscal al Republicii Moldova privind scutirea aplicată în temeiul art. 124 alin. (15), comparativ cu prevederile Directivei 92/83/CEE.

Tabelul 4
Analiza comparativă a prevederilor Codului fiscal și a Directivei 92/83/CEE

Codul fiscal al Republicii Moldova	Directiva 92/83/CEE
<i>Se scutește</i>	<i>Se scutește</i>
Art. 124 alin. (15) din Codul fiscal, se scutește de acciz alcoolul etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910, destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, în limita volumului cuantumului anual stabilit de Guvern	Art.27 alin. (1) lit. d), Statele membre scutesc produsele reglementate de prezenta directivă de la plata accizelor armonizate în condițiile pe care le stabilesc în copul de a asigura aplicarea corectă și simplă a acestor scutiri și de a preveni orice evaziune, evitare sau abuz: - atunci când sunt utilizate pentru producerea de medicamente definite de Directiva 65/65/CEE; Art.27 alin. (2) lit. c), Statele membre pot scuti produsele reglementate de prezenta directivă de la plata accizelor armonizate în condițiile pe care le stabilesc în copul de a asigura aplicarea corectă și simplă a acestor scutiri și de a preveni orice evaziune, evitare sau abuz, atunci când sunt utilizate: - în scopuri medicale, în spitale și farmacii

Sursa: Codul fiscal și Directiva 92/83/CEE

56. Întrucât armonizarea politicii și legislației fiscale ale Republicii Moldova, ține de implementarea Acordului de Asociere RM-UE, scutirea de la plata accizei a alcoolului etilic constituie o derogare de la sistemul impozitelor și taxelor de stat, aceasta fiind justificată prin natura și economia generală a sistemului fiscal, care nu prezintă un element de selectivitate.

57. Luând în considerare cele menționate, în situația în care nu este îndeplinită una din condițiile prevăzute la art. 3 din Legea nr. 139/2012, este exclusă posibilitatea existenței ajutorului de stat, respectiv nu este necesară examinarea celorlalte condiții prevăzute de lege, și anume privind distorsionarea mediului concurențial.

58. În concluzie, se constată neîndeplinirea cumulativă a celor patru condiții prevăzute de lege și faptul că, măsura de sprijin acordată în temeiul art. 124 alin. (16) din Codul fiscal, *nu constituie ajutor de stat* în sensul art. 3 din Legea nr. 139/2012.

59. Având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, în special art. 99, statele membre scutesc produsele de la plata accizelor, armonizate în condițiile pe care le stabilesc în scopul de a asigura aplicarea corectă și simplă a acestor scutiri și de a preveni orice evaziune, evitare sau abuz în conformitate cu reglementările din *Directiva 92/83/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind armonizarea structurilor accizelor la alcool și băuturi alcoolice*.

60. În concluzie, se menționează că Conceptul de Rescriere a Codului Fiscal și a Codului Vamal, în contextul obiectivului prioritar al politicii fiscale în domeniul taxei pe valoarea adăugată și accizelor, precum și în conformitate cu angajamentele asumate prin art.57 și Anexa VI din Acordul de Asociere RM-UE, care reprezintă transpunerea Directivelor Uniunii Europene în domeniul impozitării indirecte, prevede examinarea și excluderea scutirilor de la plata accizelor acordate care nu sunt racordate prevederilor și practicii Uniunii Europene, inclusiv și prevederile scutirii de acciză a alcoolului etilic destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină.

Luând în considerare cele expuse, în vederea realizării angajamentelor asumate prin art. 341 al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014, precum și în temeiul art. 39 lit. j), art. 41 alin. (1) lit. q) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și art. 10 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

- 1.** Măsura de sprijin acordată în baza art. 124 alin. (15) din Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997, *nu constituie ajutor de stat* în sensul art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
- 2.** Ministerul Finanțelor și Serviciul Fiscal de Stat vor exclude măsura de sprijin, acordată în baza art. 124 alin. (15) din Codul fiscal al Republicii Moldova, din lista ajutoarelor de stat existente care se raportează anual Consiliului Concurenței.
- 3.** Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința Ministerului Finanțelor și Serviciului Fiscal de Stat.
- 4.** Partea dispozitivă a prezentei decizii va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Alexei GHERȚESCU

Președinte